

Yıllar önce bana sorulan şöyle bir soru vardı: ekonomist değilsin, o yıllarda hiç ekonomi eğitimi de görmemiştin. Buna rağmen 1975'te Türkiye Devriminin Acil Sorunları'nı (TDAS) nasıl yazdın? Kitabın özellikle ilk bölümünü, emperyalizm analizini, bunalım dönemlerini ayıran kriterleri ve hele de 4. bunalım döneminin gelişini ve özelliklerini nasıl yazdın?

Cevap zor değildi: bir ekonomist bunu yazamaz, çünkü ekonomist rakamlar arasında kaybolmaya eğilimlidir. Önemliyi göremez ve değişik önemli faktörleri birbirine bağlayamaz. Ekonomik analizden politik analiz çıkaramaz.

Bu durumu 2000'li yılların başlarında Almanya'da politik bilim-sosyoloji okurken yan bölüm olarak aldığım –sonra vazgeçip değiştirdiğim- ekonomi bölümünde de görmüştüm. Frankfurt dünyanın önde gelen finans merkezlerinden birisidir ve buradaki üniversite de banka kenti sayılan Frankfurt'a ekonomik kuruluşların çok ihtiyaç duydukları finans eğitilmiş insanları yetiştirir. Makro ve mikro ekonomi okuyorsunuz ve bunlarda öğretilen konuların ilerisinde düşünemeyen insanların ekonomik-politik analiz konusunda ne kadar geri olduklarını görüyorsunuz.

Benzer durumu Suriye değerlendirmesi konusunda da görüyorsunuz.

Konuya sadece ekonomik olarak bakalım.

Eski görüşümü tekrarlıyorum: Türkiye bu savaştan yüksek miktarda para kazandı ve halen de kazanıyor.

Suriye'de Türkiye'ye bağlı savaşçılara ödenen maaşları gider olarak görenler burada duruyorlar.

Afrin zeytinyağının dünya piyasasına sürülmesinin getireceği geliri saymayalım, yüksek olmasa gerektir.

Savaş başlarken Halep'teki çok sayıda tekstil atölyesi sahipleri tarafından sökülüp Antep ve Nizip'e taşındı. Bu kentlerde kurulan atölyeler halen iç ve dış pazar için üretim yapıyorlar.

Buradan elde edilen yüksek kazanç yok mudur?

Ek olarak, çok sayıda Suriyeli zengin paralarıyla birlikte Türkiye'ye geldi ve güney illerinde yerleşti. Suriye'deki sermayenin –boyutlarını bilemeyeceğimiz ama küçük de olmayan bir bölümü- Türkiye'ye taşındı.

Ülkedeki sayıları 4 milyon civarındaki Suriyeli ucuz iş gücü olarak üretimde maliyeti düşürücü etki yaptı ve yapıyor. (Bunu bir bakan da açıkça ifade etmişti.)

Türkiye bölgede önemli bir silah ihracatçısı olarak öne çıktı. Silah denemek zorundadır. İHA VE SİHA'lar öncelikle nerede deneniyor? Suriye'deki savaşta (bir oranda da Irak'ta).

Diğer Arap ülkelerine gelirsek...

Türkiye'ye yüksek miktarda Katar sermayesi girdi ve giriyor.

Çok sayıda gayri menkul bu sermayeye satıldı.

Karşılıksız değil tabii...

Türkiye'nin Katar'da büyük bir askeri üssü bulunuyor. Bu üs ile Türkiye, Suudi Arabistan'ın burada yapmaya çalıştığı darbeyi engelledi.

Az olmayan sayıda ekonomist bunları bilmez, okusa da Katar'daki askeri üs ile ülkeye giren Katar dolarları arasındaki bağlantıyı göremez.

İlerisini yazmayayım...